

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

БАРЧІЙ М.С., ВОРОНОВА О.Ю. ПРОБЛЕМА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО САМОРОЗВИТКУ.....	43
БАСАРАБ В.В., КОРОЛЬ Н.В. ЕСТЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ.....	45
БЕРДАР Н.М, ПОПОВИЧ О.М. ТЕОРІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ МАРІЇ МОНТЕССОРІ В РОЗВИВАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	47
БЕРЕШ М.В., ФЕНЧАК Л.М. ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ.....	49
БЕСПАЛЬКО В.В., ГМІТЕР Г.О. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	51
БІЛИК О.В., ФЕНЬОВ Я.І. НАУКОВІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	53
БОБЕЛА Ю.В., ЛАЛАК Н.В. ПРОЄКТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУГНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	55
БОЙКО А.Т. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНЕ СПРЯМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ОСОБЛИВОСТІ І ЗАВДАННЯ.....	57
БОЙКО І.В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВІРТУАЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ.....	59
БОНДАР Т.І. ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	60
БОЧКОР О.О., МАЙБОРОДА І.Е. ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ.....	62
БРИЖАК Н.Ю., ТРИФАНОВА Д.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	64
БРИЖАК Р.В., ШЛЯХТА Н.В. НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	66
БРИКОВА Е.В. ТЯГУР А.В. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОМПЕТЕНТНОСТІ З АНАТОМІЇ ТА ФІЗІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ КЛАСІВ.....	69

Слушною є думка сучасних дослідників, які в своїй роботі визначають основні очікувані результати використання інтерактивних технологій у віртуальному середовищі: розвиток зв'язків між ЗВО та бізнесом; вихід ЗВО та підприємств на ринок високих технологій; входження ЗВО у світовий освітній і науковий простір; налагодження партнерських відносин між українськими ЗВО та провідними європейськими університетами; розвиток центру інноваційного підприємництва молоді; підвищення рівня управління в ЗВО, налагодження дій за проектними напрямками; надання особливо важливого значення інноваціям в ЗВО; розповсюдження духу інновацій; мотивація брати участь в інноваційній діяльності завдяки наявності молодіжного активу та ін. [5].

Підсумовуючи викладене, можна стверджувати, що внаслідок безповоротних трансформаційних процесів слід приділити належну увагу застосуванню інтерактивних технологій та вибору безпечного віртуального простору в підготовці кваліфікованих фахівців.

Список використаних джерел

1. Тогунов И.А. Новое в теории организации: фрактально-фасеточные модели: монография. Владимир: Собор, 2009. 136 с
2. Краус К. М., Краус Н. М., Осецький В. Л. Суспільство 5.0 на базі розвитку інноваційного університету та цифрового підприємництва. Економіка та суспільство Випуск 28 / 2021
3. Табачник Д. В. Менеджмент якості освіти і новітні технології навчання у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору, міжнародна науково-методична конференція (7.2010; Київ). VІ Міжнародна науково-методична конференція «Менеджмент якості освіти і новітні технології навчання у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору», 20-21.05.2010 р.: зб. матеріалів. К.: МНТУ, 2010. 260 с.
4. Бойко І.В. Віртуальний освітній коворкінг у професійній підготовці майбутніх викладачів. Педагогические науки: теория, история, инновационные технологии. 2021. № 2 (106)
5. Краус Н.М., Краус К.М., Криворучко О.С. Освітні інноваційні хаби: теоретичний контент та позитивні очікування їх функціонування. Strategic Systems in Management: Collective monograph. EDEX, Madrid, España, 2017. pp. 78–86

БОНДАР Т.І.

Мукачівський державний університет, Україна

ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Затвердження вдосконаленого професійного стандарту за фахом «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» аргументоване вимогами сучасного суспільства до підготовки фахівців, зокрема до рівня кваліфікації та переліку компетентностей [1]. Оновлений професійний стандарт прийшов на зміну «Професійному стандарту вчителя початкових класів», що був затверджений 10 серпня 2018 р. 1143, усього через два роки. Міжнародний

досвід, позиції вітчизняних учених, що були взяті до уваги під час удосконалення професійного стандарту, суттєво змінили сутність «Професійного стандарту вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти» (далі – ПС-2020).

Державний експерт Міністерства освіти і науки України з питань забезпечення якості освіти О. Ліннік і перший заступник директора Українського інституту розвитку освіти Н. Софій схарактеризували практичне застосування ПС-2020. Серед чотирьох позицій (самопідготовка, підвищення кваліфікації, визначення критеріїв оцінювання вчителів під час атестації) значущість ПС-2020 для підготовки здобувачів у закладах вищої педагогічної освіти названа під номером 4. Пріоритетною функцією ПС-2020, на думку розробників, є стимулювальна функція, оскільки саме зміст ПС-2020 допоможе вчителю використовувати стандарт як маршрутний орієнтир у професійному зростанні [2]. Згідно з «Концепцією педагогічної освіти», стандарти є важливим чинником модернізації педагогічної освіти, оскільки стандарти вищої освіти формують з огляду на професійні стандарти. Тому пріоритет практичної значущості стандарту – окреслення вимог до підготовки вчителя нового покоління. Заклади вищої освіти, що готують учителів початкових класів, мають ґрунтовно проаналізувати зміст ПС-2020 для переосмислення навчального плану освітньо-професійної програми та змісту тих дисциплін, що забезпечують формування окреслених загальних і професійних компетентностей.

Динамічний розвиток законодавчої й нормативно-правової бази інклюзивної освіти в Україні доводить, що від учителя початкових класів залежить успіх реалізації законодавчих ініціатив. Реалізація права здобувати освіту дітям з особливими освітніми потребами (далі – дітям з ООП) у закладі загальної середньої освіти за місцем проживання вимагає створення безпечного освітнього середовища. Оновлений ПС-2020, на відміну від попереднього професійного стандарту, уводить інклюзивну компетентність до переліку професійних компетентностей. Необхідність такого кроку була аргументована ще 2014 року [3]. З огляду на місце інклюзивної компетентності та її універсальність, інклюзивна компетентність може належати до загальних (життєвих) компетентностей усіх спеціальностей, оскільки необхідність спрямування суспільної думки на соціальну інтеграцію вимагає опанування інклюзивної компетентності всіма членами громади та може входити до складу професійної компетентності як спеціальна компетентність для фахівців, які безпосередньо залучені до створення безпечного освітнього середовища.

Мета формування інклюзивної компетентності полягає в забезпеченні належного рівня готовності учасників освітнього процесу до провадження професійної діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища. Розвиток інклюзивної компетентності допоможе подолати суперечності між потребою закладів загальної освіти в педагогах нового покоління, спроможних працювати в умовах інклюзивного середовища, задовольняти освітні замовлення дітей з ООП, та недостатнім рівнем професійної підготовки таких педагогів; між необхідністю розбудови інклюзивного суспільства й

неготовністю спільноти до інтеграції дітей з особливими потребами до закладів загальної середньої освіти.

ПС-2020 окреслює вимоги до формування інклюзивної компетентності, що прогнозує формування здатності створювати умови для функціонування інклюзивного освітнього середовища, здатності до педагогічної підтримки осіб з ООП та здатності забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня. Змістовий компонент інклюзивної компетентності охоплює знання про інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика й практика), принципи і стратегії універсального дизайну у сфері освіти й розумного пристосування; принципи, форми та методи ефективної підтримки осіб з ООП, види адаптацій і модифікацій в освітньому процесі, зумовлених ООП учнів, технології індивідуального та диференційованого навчання, способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів. У структурі інклюзивної компетентності ПС-2020 поданий операційний компонент – ті вміння й навички, які забезпечать створення інклюзивного освітнього середовища.

Інклюзивна компетентність, як і її структура, є динамічним явищем, що передбачає постійне оновлення змісту та технологій для реалізації завдань на певному етапі розвитку. З огляду на це, необхідно передбачати окремі змістові компоненти до кожної навчальної дисципліни навчального плану ОПП.

Список використаних джерел

1. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020, № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>.

2. Яким буде професійний стандарт учителя. Інтерв'ю з розробницями. URL: <https://nus.org.ua/articles/yakym-bude-profesijnyj-standart-vchytelya-interv-yu-z-rozrobnytsyamy/>

3. Бондар Т. І. Формування інклюзивної компетентності в умовах інноваційної парадигми освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: наук. журн. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. № 7 (41). С. 153–162.

БОЧКОР О.О.,
МАЙБОРОДА І.Е.

Мукачівський державний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛУЗІ

Освіта в Україні постала перед проблемою необхідності оновлення та модернізації, відповідальності за інтелектуальний та духовний розвиток особистості, її успішної соціалізації. Сьогодні освіта покликана здійснювати

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>